

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Edunvalvontakatsaus

- Tilannekatsaus ja tavoitteiden seuranta, sh § 31
- Tavoitteet valtion budjettiin 2023 sekä uuteen hallitusohjelmaan, lähetekeskustelu, sh § 32

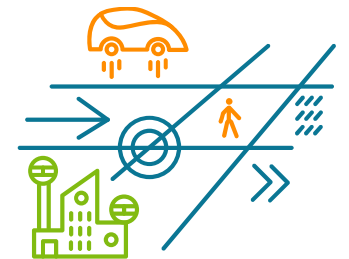

Kuntajohtajakokous 11.3.2022

Seutuhallitus 30.3.2022

Edunvalvontatyön kehittyminen

- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ja Tampereen kaupunki aloittivat vuonna 2020 yhteistyön systemaattisemman ja vaikuttavamman edunvalvonnan kehittämiseksi.
- Vaikuttavuuden keinoiksi tunnistettiin mm.
  - Kaupunkiseudun (TKS ja Tre) yhteisten edunvalvontatavoitteiden valmistelu ja kytkeminen Pirkanmaan yhteisiin pääviesteihin -> *syntyi maakunnan yhteiset kärkitavoitteet valtion budjettiin*
  - Päätätjä- ja vaikuttajaverkostojen hyödyntäminen - > *syntyi Pirkanmaan vaikuttajafoorumi, kansanedustajatapaamiset*
  - Vaikuttajaviestinnän parantaminen -> *syntyi lisäresurssia (Tre) ja vaikuttajaosaamista (Kreab)*
  - Edunvalvontatietoa kuntapäätäjien käyttöön -> *syntyi edunvalvontakatsauskäytäntö*
  - Tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa -> *syntyi Pirkanmaan edunvalvontaverkosto*

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Edunvalvontatavoitteiden seuranta

TKS/SH Tavoitteet hallitusohjelmaan 2019

1. Suurten kaupunkiseutujen asema Suomessa

1. MAL-sopimuskumppanuuden vahvistaminen
2. Ilmastotoimijuuden tukeminen
3. Kaavoitusjärjestelmän uudistaminen

2. Sisäinen, kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus

1. Raitiotien laajentaminen/seuraitiotien rahoitus
2. Joukkoliikenteen tukeminen
3. Pääradan parantaminen
4. Lentoaseman kehittäminen
5. Tieverkon parantaminen

3. Tutkimus, kulttuuri, osaaminen ja kansainvälistyminen

1. Tampereen yliopistouudistuksen rahoitus
2. Kulttuuritoiminnan rahoitus
3. Muunto- ja täydennyskoulutuksen rahoitus

Tampereen kaupunkiseudun
hallitusohjelmataavoitteet 2019

Miten onnistuimme hallitusohjelmavoitteissa?

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Suurten kaupunkiseutujen asema	• Kansallinen kaupunkistrategia on julkaistu 2020. Strategia kokoaa ministeriöiden kaupunkipolitiikkaa. Ei erityistä painotusta suurille kaupunkiseuduille pl MAL-sopimus. • Suora sopimuksellisuus (MAL) valtion kanssa on jatkunut ja tukee kuntien toimia kestävän kehityksen edistämässä. Menettely laajentunut 3lle uudelle kaupunkiseudulle. Myös ekosysteemisopimukset levinnyt 18 yliopistokaupungille. • Kaavoituslainsäädännön uudistaminen käynnissä. Suuret kaupunkiseudut tunnistettu omana kokonaisuutenaan (kaupunkiseutusunnitelma). Lakiluonnoksesta runsaasti palautetta. YM valmistelee esitystä hallitukselle. Kuntien oma valta maankäyttönsä säilymässä.
Sisäinen, kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus	• Raitiotien rahoitus etenee MAL-sopimuksen kautta. MAL-rahoituskokonaisuus huomioitu Väylän investointisuunnitelmassa. • Joukkoliikennetuki ei ole noussut tavoitellusti. • Lähijunaliikenteen kehittäminen etenee seudullisen suunnittelun kautta ja MAL-sopimuksen kautta. • Pääradan kehittäminen etenee hitaasti ja paloittain. Pääradan kehittämisestä ja ”tunnin junan” suunnittelusta vastaavat eri toimijat. Nopealle Suomi-radalle valmistellaan ratalinjavaihtoehtoja. • Tampere-Pirkkala lentoasema kehittyy Airbalticin avauksella. Myös Ryanair, SAS, Finnair ja lomalennot toimivat kentällä. • Valtateiden 3, 9, 12 ja 11 kehittämisestä on edennyt vt 3. Vt 9 on Väyläviraston investointiohjelmassa prioriti 1.
Tutkimus, kulttuuri ja osaaminen	• Yliopistouudistuksen tukeminen ja pääomarahoituksen lisääminen toteutunut vain osittain (?) • Kulttuurin rahoitus kunnille on pysynyt muuttumattomana. Korona on heikentänyt kulttuuri- ja tapahtumataloutta merkittävästi. • Työllisyyden kuntakokeilut käynnissä, ja työllisyydenhoito siirtymässä valtiolta kuntien vastuulle 2024. • Toisen asteen oppivelvollisuus on laajentunut 2021. Tampere lisännyt lukiopaikkoja.

TKS/SH Kärkitavoitteet valtion budjettiin 2022*

KILPAILUKYKYISET YHTEYDET

- Tampereen henkilöratapiha
- Valtatie 9, Tampere-Orivesi
- Helsinki-Tampere ratayhteys
- Tampere-Pirkkala – lentoasema

OSAAMISEN TURVAAMINEN erit. TEOLLISUUDESSA

- Teolliset oppimisympäristöt
- Tulevaisuuden osaajat
- Pk-yritysten investointituki

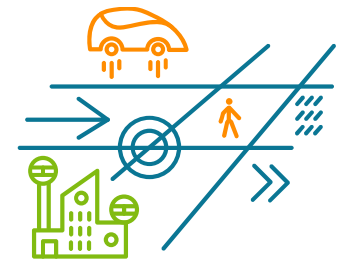
VIHREÄ SIIRTYMÄ

- Kestävä kaupunkiliikenne
  - Raitiotie
  - Lähijunaliikenne
  - Joukkoliikennetuki

Hallitusohjelmatavoite 2022	Sisältö	Tilanne/toteutunut
Tampereen henkilöratapiha	Uusi välilaituri, katokset ja huoltoraide kaukoliikenteen, lähijunaliikenteen ja tavaraliikenteen lisäkapasiteettia varten	Maininnat MAL-sopimuksessa sekä Väyläviraston investointiohjelmassa prioriti 1:ssä. Rahoitusta haettu Eu:sta. Rahoituspäätökset tehdään valtion talousarviossa.
Vt 9, Tampere-Orivesi -yhteys	Tavoitetila on 2+2-kaistainen tie eritasoliittymän	Alasjärvi-Käpykangas väli on Väyläviraston investointiohjelmassa prioriti 1:ssä. Rahoituspäätökset tehdään valtion talousarviossa.
Helsinki-Tampere –raideyhteys	Pääradan kehittäminen - suunnittelun ja toteutuksen vauhdittaminen; Pasila-Riihimäki 2. ja 3. vaiheet, pääradan peruskorjaus ja kulunvalvonnan uudistaminen.	Helsinki-Riihimäki 3. vaiheen toteutus sekä pääradan perus-korjauksen käynnistys mukana Väyläviraston investointiohjelmassa. Rahoituspäätökset valtion talousarviossa.
Tampere-Pirkkala lentokenttä	Lentoaseman kapasiteetin ja sijainnin hyödyntäminen keskeisen Suomen kenttänä ja sekä suorien kv-kenttoyhteyksien lisääminen	Airbaltic perustanut kotikentän Pirkkalaan, minkä jälkeen suorat yhteydet 6 Euroopan kaupunkiin. Finnair korvannut vuoroja bussiyhteydellä. Connect-forum Tampereella 2/2022
Teolliset oppimisympäristöt	Teollisten oppimis-, tutkimus- ja kehitysympäristöjen muotoilu PPP-mallin mukaisesti.	Tarvekartoitus oppimisympäristöistä on käynnistynyt alueen omien toimijoiden työnä.
Tulevaisuuden osaajien turvaaminen	Teollisuuden uusien koulutusmallien pilotointi: Konepajakoulu 2.0 (vastavuoroisten taitojen työlämää vastaavaksi) sekä Valmistuksen akatemia (ammattilaisten täydennyskoulutus)	Konepajakoulu käynnistynyt alueen toimijoiden omin resurssein 2021. Ei valtion rahoitusta.
Pk-investointituen nostaminen	Investointituki mm. teollisuuden alihankintayritysten teknologiaan	EU:n elpymisvaroista on saatu merkittävästi lisää varoja pk-yritysten investointitukiin.
Lähijuna	Junapilotin jatkaminen hallituskauden loppuun, minkä jälkeen liikenteen vakiinnuttaminen. Asemainfran rakentaminen.	Mukana MAL-sopimuksessa ja tunnistettu Väyläviraston investointiohjelmassa. Nykyinen liikenne turvattu vuoteen 2030 LVM:n rahoituksella. Kunnat ostaneet 8/2022 alkavia lisävuoroja. Asemainfraa rahoitettu Lempäälässä ja Nokiilla.
Tampereen raitiotie	Rakentamisen 2. vaiheen rahoitus ja seudullisen laajenemisen rahoittaminen.	Mukana MAL-sopimuksessa: Tre 2-vaihe toteutus ja seudullisen laajentamisen yleissuunnittelu.
Joukkoliikennetuki	Korottaminen ja kohdistaminen kaupunkiseudulle palvelutason parantamiseen ja raideliikenteen käynnistymiseen	Joukkoliikennetuen tasokorotus ei ole toteutunut. Valtiolta saatu ilmasto- ja Koronaperusteista jkl-rahoitusta.

Edunvalvontatyön seuraavat vaiheet

- Vaikuttamistavoitteet valtion lisätalousarvioon 2022
  - Aloitusraha Tampereen henkilöratapihaan
  - Pääradan perusparannuksen edistäminen
  - Uutena huomiona toimintaympäristön kansallinen ja globaali muutos ja sen vaikutukset valtion talousarvioon!
- Budjettitavoitteiden 2022 jatkaminen vuodelle 2023
- Painopisteenä uuden hallituksen ohjelmaan vaikuttaminen
  - Lähetekeskustelu kaupunkiseudun kjk ja sh maaliskuussa
- Vaikuttamistyön vahvistaminen, uusien kanavien hyödyntäminen
  - Yhteistyö Kreabin kanssa käynnistynyt

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tavoitteet valtion budjettiin 2023 ja
lähetekeskustelu hallitusohjelmatavoitteista

Kärkitavoitteet valtion budjettiin 2023*

KILPAILUKYKYISET YHTEYDET

- Tampereen henkilöratapiha
- Valtatie 9, Tampere-Orivesi
- Helsinki-Tampere ratayhteys
- Tampere-Pirkkala – lentoasema

OSAAMISEN TURVAAMINEN erit. TEOLLISUUDESSA

- Teolliset oppimisympäristöt
- Tulevaisuuden osaajat
- Pk-yritysten investointituki

VIHREÄ SIIRTYMÄ

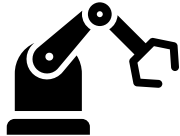
- Kestävä kaupunkiliikenne
  - Raitiotie
  - Lähijunaliikenne
  - Joukkoliikennetuki

Uudet hallitusohjelmatavoitteet ”Pirkanmaan kädenjälki 2030” 5 tavoitekokonaisuutta

Älykäs liikkuminen

Henkilöratapiha, päärata ja Suomi-rata, Tampere-Pirkkala, Vt:t 9,12 ja 3

Älykäs teollisuus

TKI-investoinnit ja teknologian rahoitus

Älykäs ympäristö

Kestävä kaupungistuminen, kiertotalous ja digitalisaatio

Älykkäät osaajat

Koulutus ja työperäinen maahanmuutto

Älykäs kaupunkipolitiikka

Sopimuksellisuus, suurten kaupunkiseutujen asema, kuntapolitiikka

Pääviestit (EUn tavoitteet kehyksenä)

Älykäs
liikkuminen

1. Tampereen henkilöratapiha: Varmistetaan rahoitus investoinnin toteuttamiseen
2. Päärata: Varmistetaan rahoitukset peruskorjaukselle Pasila-Riihimäki –välille ja Hki-Tre välillä
3. Suomi-rata: Edistetään suunnittelua toteutushankeytin perustamiseksi ja investointipäätöksen tekemiseksi > EU-rahoituksen hyödyntäminen
4. Lentokenttä ja valtatie 9,3 ja 12 ...

Älykäs
teollisuus

5. TKI-investoinnit: Varmistetaan TKI-investointien valtakunnallisen tason nosto 4%:iin
6. Teknologian rahoitus: Business Finlandin tuki kohdennetaan riittävästi ekosysteemiseen toimintaan ja teknologiainnovaatioiden kaupallistamiseen.

Älykäs
ympäristö

7. Kestävä kaupungistuminen: Joukkoliikenteen rahoitusta lisätään ja raitiotie- ja lähijunaliikenteen rakentamista tuetaan. ARA-kriteereitä tarkistetaan kohtuuhintaista asuntotuotannon lisäämiseksi kaupunkikeskustoissa. Turvallisuus ja varautuminen:
8. Kiertotalous: Kiertotalousekosysteemien/-alustojen perustamista tuetaan
9. Digitalisaatio...

Älykkäät
osaajat

10. Koulutus: Toisen asteen koulutuksen paikkoja lisätään kasvuseuduilla. Koulutuksen järjestäjien rahoitus uudistetaan reaaliaikaiseksi ja vapaan hakeutumisen osalta oikeudenmukaiseksi.
11. Työperäinen maahanmuutto: Sujuvoitetaan työperäistä maahanmuuttoa ja pilotoidaan kuntien kanssa maahanmuuttokäytäntöjä.

Älykäs
kaupunki-
politiikka

12. Sopimuksellisuus: Valtion ja suurten kaupunkien ja –seutujen välistä sopimusmenettelyä jatketaan. MAL-sopimusta jatketaan, ei laajenneta. Ekosysteemisopimus kootaan suurempiin kokonaisuuksiin.
13. Suurten kaupunkiseutujen asema: Suurten kaupunkiseutujen (Hki, Tre, Tku ja Oulu) erityisasema ja rooli Suomen haasteiden ja elinvoiman ratkaisijoina tunnustetaan kansallisessa kaupunkipolitiikassa
14. Kuntapolitiikka: (tehtävät, rahoitus ja rakenteet???)

